

طرح مطالعات کاربردی اولین خوشه صنعتی و فناوری خرما در ایران

دکتر محمّد هاشم پور

عضو هیأت علمی مجتمع آموزش عالی کشاورزی رامین

چکیده ایران یکی از بزرگترین تولید کنندگان خرما با تنوع ارقام زیاد در جهان می باشد. هر ساله حدود یک میلیون تن محصول از ۵۰۰ رقم خرما در ۱۲ استان، ۱۵۰ شهرستان و ۱۰۰۰۰ روستای کشور تولید

۱- female flowers, receptivity period

میشود. به دلیل فقدان فناوری فرآوری و بسته‌بندی خرما وعدم استفاده از مازاد مصرف و ضایعات خرمای کشور در صنایع تبدیلی آن، هر ساله حدود ۵۰ درصد کل محصول معادل ۵۰۰ هزار تن خرما از چرخه مصرف کشور خارج می‌گردد. نظر به استقبال و افزایش مصرف سرانه خرما در ایران و ۱۹۰ کشور جهان و استفاده از فرآورده‌های تبدیلی آن شامل آرد خرما، خمیر خرما، کشمش خرما، قندمایع، شیره، عسل، رب، سس و مربای خرما، انواع شیرینیجات، کلوچه، کیک و سایر محصولات غذایی آن، همچنین استحصال ترکیبات شیمیایی از آن (الکل صنعتی، الکل طبی، انواع اسیدها و سرکه و مخمرهای مختلف) و در نهایت استفاده از ضایعات کارخانجات فرآوری، در تولید خوراک دام، طیور و کود زراعی قابل تولید می‌باشد. از الیاف سلولزی آن مانند برگ، تنه و لیف خرما می‌توان انواع کاغذ، مقوا، نئوپان و سایر صنایع چوبی را تهیه نمود. با توجه به اهمیت اقتصادی، اجتماعی، صنایع تبدیلی و صنعتی، آموزش و تحقیقات خرما و با بکارگیری فناوری فرآوری و بسته‌بندی خرما می‌توان از مازاد مصرف خرمای کشور، بیش از ۵۰ نوع از انواع فرآورده‌های خرما از آن تولید صنعتی نمود. این مطالعات از سال ۱۳۸۱ با همکاری طرح تحقیقات صنعتی، آموزش و اطلاع رسانی وزارت صنایع و معادن و وزرات علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور توسط دانشگاه شهید چمران اهواز مورد مطالعه قرار گرفته است. در این مقاله به یکی از مهمترین نتایج این مطالعات تحت عنوان "مطالعات کاربردی خوشه صنعتی و فناوری خرما" پرداخته خواهد شد.